

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı

Tarih : 22.02.2024
Sayı : 495

10/1101

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

6 Şubat depremlerinin üzerinden bir yılı aşkın bir süre geçmesine rağmen Hatay'daki yaşamın normale dönmemesi sebebiyle depremzede yurttaşlar deprem anı ve sonrasında deneyimledikleri travmaları atlatabamamışlardır. Hatay'daki depremzede yurttaşların ruh sağlığı sorunlarının ve tedavi yöntemlerinin tespit edilmesi ve bölgede psikoterapi ve rehabilitasyon süreçlerini sürdürülebilir hale getirme yollarının araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98. TBMM İçtüzüğü'nün 104. ve 105. Maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederiz.

Resat Akdoğan
Amasya M.V.

Kadim Durmaz
Tokat M.V.
Nermin Yıldırım Kara
Hatay Milletvekili

Nuratt Emir
Ankara M.V.

Murayyan Şevkin
Adana M.V.

Süleyman Bılbıl
Aydın M.V.

Orhan Sener
Adana M.V.

Gökçe Gökçen
Emir M.V.

Ali Öztürk
K. Maraş M.V.

A. Tuncay ÖZCAN
İzmir M.V.

Gönül Akkurt Kocagöz
İzmir M.V.

Tüksel Taskın
İzmir M.V.

Eylem Ertuğ Ertuğrul
İzmir M.V.

Veli Ağbaba
Malatya M.V.

GEREKÇE

Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı'nın hazırlamış olduğu Afet Hasar Tespit Durumu raporuna göre, 6 Şubat 2023 tarihinde gerçekleşen depremler neticesinde Hatay ilinin tamamı yoğun şekilde etkilenmiştir. Hatay'da yaklaşık 1.686.043 kişi depremin yıkıcı etkisine doğrudan maruz kalmıştır. Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü tarafından ölüm tescili yapılan vefat sayısı 23.065 olmakla birlikte bu sayının çok daha fazla olduğu tahmin edilmektedir.

Depremin kümülatif etkisinin yüzde ellisini yaşayan Hataylı depremzede yurttaşlar deprem anı ve sonrasındaki yaşadıkları travmaları atlatabilmiştir. Bugün hâlâ birçok depremzede uyku bozukluğu ve korku yaşamaktadır. Birçok yurttaş deprem anını her gün tekrar yaşadığını belirtmekte, uzmanlara göre bu durum tahrip edici bir stres bozukluğu yaratmaktadır. Bu noktada; depresyon ve anksiyete eğilimleri artış göstermektedir.

Depremin hemen ertesinde travmalara hassas yaklaşım gösterilmemiş, doğru müdahaleler yapılamamıştır. Bu hassas durumun karşılığında ilk anda ihtiyaç duyulan destek farklı gruplar tarafından verilmeye çalışılmış, uzmanlık alanı travma sonrası ortaya çıkan duygu ve davranış dünyaları olmayan insanların temasları ve telkinleri ileriye yönelik tedavi şartlarını da zorlaştırmıştır. Özellikle ilk anda, bölgede çocuklarla temas eden yabancıların pedagojik eğitim geçmişine sahip olmaması daha büyük zararları ve psikolojik istismarları meydana çıkarmıştır.

Bir yıl sonunda deprem bölgesindeki hayatın normale dönememesi ve insanların rutinlere kavuşamaması da bu travmaların aynı düzeyde seyretmesine sebep olmaktadır. Hâlâ Hatay'daki yurttaşların bir yıl sonunda kalıcı konutlara kavuşamaması, hayatlarını çadır ve konteynerlerde devam ettiriyor olması, eğitim ve sağlık alanındaki temel sorunların çözülmemesi devamlı hale gelen bir kaos ortamında yaşanıldığı hissini ortaya çıkarmaktadır. Bu durumda; sorunların çözüldüğü değil evrildiği bir ortamda yaşayan Hataylı depremzedeler umutsuzluğa kapılmaktadır.

Depremden psikolojik olarak en çok etkilenen gruplar çocuklar ve kadınlardır. Hatay Depremzede Derneği'nin raporuna göre; çocukların belirsiz olarak devam eden eğitim süreci önemli bir psikolojik yük getirirken, bakım emeğinin paylaşılması kadınları çaresizliğe itmektedir. Deprem sonrasında aile içi şiddet ve akran zorbalığı artmaktadır. Çocuklar da bu şiddetin öznesi olmuş ya da tanıklık edecekleri bir durum içerisine sürüklenmiştir.

Barınma sorununu tam olarak çözemeyen ve yalnız yaşayan kadınlar güvenlik endişesiyle hayatlarını devam ettirmektedir. Aile bireylerinin yanlarına yerleşen kadınlar ise bakım emeği açısından sömürülmektedir. Şiddet genel olarak artma eğiliminde olmakla birlikte Hatay Depremzede Derneği'nin sunduğu bilgilere göre; kadına yönelik şiddet önemli derecede artmış ve kadın buluşmalarında belirlenen en önemli konulardan birisi de bu şiddet travmaları olmuştur.

Eşinden şiddet gören kadınlar bunun yansıması olarak çocuklarına şiddet uygulama eğilimi içine girmektedir.

Türk Tabipleri Birliği ve Sağlık ve Sosyal Hizmet Sendikası'nın depremin birinci yılında hazırladığı rapora göre; Hatay'da her konteyner kentte olmasa da büyük bir kısmında psikososyal destek birimi bulunmaktadır. Ancak burada Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı tarafından istihdam edilen kişiler de deprem bölgesinin olumsuz koşullarından dolayı motivasyonsuzluk ve haddinden fazla iş yüküne maruz kalmaktadır. Hatay Depremzede Derneği'ne göre ise ruh sağlığına yönelik hizmet veren birimler dağınık, bağımsız ve koordineli çalışmamaktadır. Psikososyal destek birimleri konteyner kentlerle sınırlıyken diğer yerleşim alanlarında psikiyatrik müdahaleye olan ihtiyaç Sağlık Bakanlığı tarafından karşılanmamaktadır.

Depremlerin üzerinden bir yılı aşkın süre geçmesine rağmen depremzedeler yaşadıkları travmaları atlatamamış, çözülemeyen ve evrilen sorunlar karşısında çaresiz kalmıştır. Bu bağlamda; Hatay'daki depremzede yurttaşların ruh sağlığı sorunlarının ve tedavi yöntemlerinin tespit edilmesi ve bölgede psikoterapi ve rehabilitasyon süreçlerini sürdürülebilir hale getirme yollarının belirlenmesine yönelik olarak meclis araştırması komisyonu kurulmasını arz ederim.

495 Sayılı Meclis Araştırma Önergesi İmza Çizelgesi

	Adı Soyadı	Seçim Bölgesi	İmza
1	Murat BAKAR	İzmir	M. Bakar
2	Orhan KARIBAR	Bursa	Orhan Karibar
3	Gizem ÖZCAN	MUĞLA M. V.	Gizem Özcan
4	Abil GİLER	Kocaeli	Abil Giler
5	Deniz Demir	Ankara m. v.	Deniz Demir
6			
7			
8			
9			
10			
11			
12			
13			
14			
15			
16			
17			
18			
19			
20			

